

Crònica d'un país, Josep M. Casasús

Un dels trets definitoris dels articles de premsa és el seu caràcter d'art efímer, d'immediata fugacitat. Tal i com succeeix amb la gastronomia, per més ben elaborat que estigui, el seu destí és ésser assaborit i consumit al moment. Després d'haver assolit, en el millor dels casos, un èxit tan fulgurant com perible, el major honor que poden pretendre és anar a dormir el son dels justos en alguna empolsegada i solitària hemeroteca.

Tan sols en casos excepcionals, quan el seu autor és prou conegut, a alguns d'ells se'ls ofereix la redempció de les seves penes, se'ls permet que abandonin el seu injust purgatori monacal i ressusciten aplegats en un recull d'articles. La resta, tant els que tenien una significació únicament conjuntural com els que abastaven un nivell més general o permanent, acostumen a restar reclosos a l'ombra de l'oblit.

Precisament la finalitat de Josep M. Casasús en editar *Crònica d'un país, 15 articles imprescindibles*, [Dèria Editors](#), 2011, ha estat lluitar contra els efectes irremediabls de la desmemòria. I fer-ho recobrant tot un seguit de peces que "tenen en comú la voluntat de sacsejar les consciències individuals i de remoure la consciència col·lectiva" tot contribuint a "travar la crònica íntima de la Catalunya moderna" (p. 11).

Com bé reconeix el curador, qualsevol tria implica "l'acte de valorar d'acord amb unes idees i uns prejudicis" i, per tant "opinar de manera tàcita" (p. 165), raó per la qual l'elecció dels 15 articles ha de suposar per força l'aplicació d'un criteri personal. Subjectivitat que comportarà que, en decidir-se per incloure'n alguns, calgui prescindir d'altres que, possiblement, també hi haurien pogut ésser. Més encara, que alguns lectors consideraran que eren més, o fins i tot molt més, imprescindibles.

Això no obstant, des de la nostra pròpia subjectivitat, entenem que, atès l'oceà quasi il·limitat de possibilitats que tenia al seu davant, la seva selecció ha estat més que escaient: potser n'hi ha alguna que grinyola un xic, que no té l'elevadíssim nivell de qualitat que les que l'acompanyen —pensem, sobretot, en «García Trevijano», de Villalonga, «Vint-i-vuit hores en transmiseria», de Sentís, o en «Barcelona és el Titànic», de de Azúa— però el conjunt és excel·lent.

Segons el nostre criteri, tan fal·lible com qualsevol altre, segurament aquests tres articles haurien pogut ésser substituïts per algun de Manuel de Pedrolo —una relectura de les seves prodigioses [cròniques](#) (coloniales i d'una ocupació) cada dia que passa esdevé més ineludible—, de Montserrat Roig, de Pilar Rahola o Quim Monzó. Tanmateix, per més que potser no hi són tots els que hi haurien d'ésser, no s'hi troba a faltar cap d'absolutament *imprescindible* —la qual cosa implica un mèrit colossal del curador.

«La ciutat del perdó», de Maragall; les «Declaracions de l'Abat Escarré»; «Una nació sense estat, un poble sense llengua», d'Els Marges; «Plantem cara», de Joan Solà; «Esto acabarà mal», de Gaziol; «La burgesia catalana», de Sagarra; «L'oasi català», de Rovira i Virgili; «Un país sense política», de Fuster i, com a colofó, l'editorial conjunta «La dignitat de Catalunya» són, sens dubte, peces tan antològiques com fonamentals per a conèixer —i entendre— la Catalunya dels nostres dies. Com, també, per entendre d'on venim i cap on podem anar, si així ho volem —si decidim decidir.

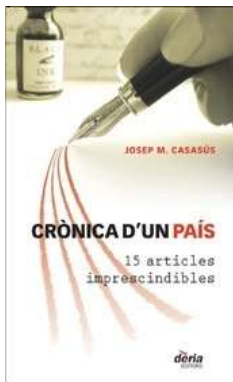
Cal, doncs, aplaudir amb entusiasme aquesta tan escaient idea de Dèria Editors de "posar a disposició dels lectors [15] textos de referència aplegats en un sol volum" (p. 166).

Com a mostra de l'altíssima vàlua dels articles aplegats transcriurem el tan actual final del d'Antoni Rovira i Virgili, aquest genial escriptor que, en temps com els nostres d'infinita desorientació nacional, tant convindria que convertíssim en lectura nostra de cada dia:

«Que ningú no demani ni esperi que l'oasi català serveixi per a conservar privilegis de classe, per a aturar l'obra de reforma justa, per a impedir la realització dels principis d'esquerra. Oasi o no, la Catalunya autònoma ha de situar-se a la davantera de l'esquerrisme republicà i ja de portar a cap —pels camins legals mentre aquests siguin lliures— l'obra transformadora que les extremes dretes voldrien impedir provocant escenes de sang i de foc.

Millor que hi hagi pau. Però amb pau o sense, Catalunya ha d'anar endavant.»

«L'oasi català», dins *Crònica d'un país*, de Josep M. Casasús, pàg. 144
dimarts, 14 de febrer del mmxii

© Xavier Serrahima 2012

www.racodelaparaula.cat

Informació sobre els drets

